

3 Kända ombyggnader, förändringar och underhållsarbeten

3.1 Källor och litteratur

Gustavsson, Gereon mfl: *Kyrkorna I Forsa och Högs församlingar*. Vasa 2000

Länsmuseet Gävleborg: Topografiska arkivet

Länsmuseet Gävleborg: Ärendearkivet

Länsstyrelsen: Ärendearkivet

Riksantikvarieämbetet: Byggnadsregistret

Rothlind mfl: *Högs kyrka*. Strängnäs 1979

3.2 Kronologisk förteckning

Årtal	Händelse	Källa
1100-tal	Byggs kyrka i sten.	Byggnadsregistret
?	Förlängning av kyrkan 6 m åt väster	Rothlind mfl 1979
?	Koret byggs ut till samma bredd som långhuset och nytt smalare kor uppförs.	Rothlind mfl 1979
1400-tal	Sakristia på östra sidan, vapenhus på södra sidan och tegelvalv tillkommer.	Rothlind mfl 1979
1510	Uppförande av klockstapel.	Gustavsson mfl 2000
1650	Ny klockstapel byggs.	Gustavsson mfl 2000
1670-71	Predikstol, av bildhuggaren Måns Snickare från Hudiksvall, anskaffas.	Gustavsson mfl 2000
1687-1690	Lagning av sprickor, ny kyrkport och utvidgning av ett fönster.	Gustavsson mfl 2000
1702-03	Förstärkning av murar med träblock och järnstänger. Stjärnvalv i trä av bildhuggaren Måns Jonsson Granlund, Hudiksvall, ersätter tegelvalv. Koret byggs ut till samma bredd som långhuset. Ny sakristia av timmer som rappades och vitlimmades. Förstoring av fönster.	Rothlind mfl 1979 Gustavsson mfl 2000
1725	Ny bänkinredning utförd av Anund Elg i långhuset och Per Persson i koret.	Gustavsson mfl 2000
1729	Utskurna dekorationer till de främsta bänkarna och två pyramider tillverkas av Peder Mattson, Åkre.	Gustavsson mfl 2000
1730	Predikstolen målas och förgylls, av målaren Claes Forsberg och förgyllaren Reimer från Hudiksvall, samt flyttas från söder till den nuvarande platsen i norr.	Gustavsson mfl 2000
1746	Timglas skänks av Jonas Bosell	Gustavsson mfl 2000
1747	Trärösten ersätts av tegel förstärkta av järn. Arbetet utförs av Pär Ericsson och Måns Olofsson, Fors.	Gustavsson mfl 2000
1750	Utvidgning av fönster i koret och västra gaveln. Västläktare byggs av Anund Elg. Läktarbröstning och kyrkbänkar målas i färggranna kurbitser av Erik Eriksson och Carl Rooth.	Gustavsson mfl 2000
1769	Nya fönsterkarmar, spåntaket byttes delvis ut och tjärades.	Gustavsson mfl 2000
1770	Korets fönsteröppning utvidgas och spiror, utförda av Sven Zmitt i Iggesund, uppsattes på taknocken.	Gustavsson mfl 2000

1774	Altaruppsats och dekorativ utsmyckning av konstnären Magnus Granlund.	Gustavsson mfl 2000
1779	Altaruppsatsen målas och förgylls av målarmästare Paul Hallberg, Hudiksvall. Ny skulptur på altarbordet gör att krucifixet flyttas närmare fönstret.	Gustavsson mfl 2000
1792	Klockstapelns byggs av Mårten Nilsson Fisk, Tuna.	Rothlind mfl 1979
1821	Tre fönster togs upp på den norra väggen.	Rothlind mfl 1979
1871	Vapenhus rivs och entrén förläggs till västra gaveln.	Rothlind mfl 1979
1883	Ny sakristia byggs.	Ärendearkivet
efter 1884 före 1912	Kyrkan förses med plåttak ovanpå spåntaket.	Ärendearkivet
1933	Restaurering under ledning av Einar Lundberg. Ångpannevärme installeras och konservator Sven Dalén rengjorde och målade inredningen och samtliga inventarier. Ombyggnad av bänkar.	Rothlind mfl 1979
1934?	Återförande av föremål från Enångers och Hudiksvalls museer.	Topografiska arkivet
1967	Under ledning av konservator Alf Hedman återställdes kyrkan i så ursprungligt skick som möjligt. Målning av valv och bänkar. Väggar vitmenades.	Rothlind mfl 1979
1968	Yttre översyn, liksom stigporten och klockstapelns.	Rothlind mfl 1979
1987	Fönsterrenovering. Ny dörröppning i sakristian? Underhåll av klockstapelns?	Ärendearkivet
1986	Reparationsarbeten plåttak av Västerbrings Plåt	Ärendearkivet
1989	Minnelund anläggs.	Länsstyrelsen
1989?	Rengöring och lagning av runstenar.	Länsstyrelsen
1990?	Borttagning av 2 näst bakersta bänkarna vardera kvarter.	Ärendearkivet
1994?	Putslagning med cementhaltigt bruk?	Ärendearkivet
1995	Ny läktarorgel Johannes Menzel orgelbyggeri AB.	Ärendearkivet
1996?	Renovering av mässhake tillverkad av Licium 1963	Ärendearkivet
2000- 2001	Omläggning av yttertak. Dendrokronologisk undersökning av takstolar. Isolering av vind. Renovering och målning enligt 1870-talets färgsättning av klockstapelns. Tjärning av stigportens tak.	Ärendearkivet
2001	Konservering av votivskepp.	Ärendearkivet